

Advies nr. 164/2018 van 19 december 2018

Betreft: Advies betreffende artikelen 24, 33 en 37 van een voorontwerp van decreet betreffende de basisbereikbaarheid (CO-A-2018-144)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikel 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn ontvangen op 29/10/2018; Gelet op de bijkomende informatie ontvangen op 30/10/2018;

Gelet op het verslag van de heer Willem Debeuckelaere;

Brengt op 19 december 2018 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn (hierna de aanvrager) verzoekt om het advies van de Autoriteit aangaande artikelen 24, 33 en 37 van een voorontwerp van decreet *betreffende de basisbereikbaarheid* (hierna het ontwerpdecreet).

Context

2. Het voorliggende ontwerpdecreet beoogt de huidige regelgeving inzake mobiliteitsbeleid en openbaar personenvervoer over de weg te actualiseren en te moderniseren. Hiertoe wordt in het ontwerpdecreet o.m. voorzien in een mobiliteitsmonitoring en voortgangsrapportage, enerzijds, en de exploitatie en promotie van het openbaar personenvervoer en statistisch onderzoek terzake met tussenkomst van een op te richten Mobiliteitscentrale, anderzijds, welke allen gepaard zullen gaan met verwerkingen van (persoons)gegevens.
3. Artikel 24 van het ontwerpdecreet moet volgens de Memorie van Toelichting, een decretale basis vormen voor een door de Vlaamse Regering uit te werken voortgangsrapportage- en mobiliteitsmonitoring:

"De Vlaamse Regering legt de regels vast betreffende de inhoud, ontwikkeling en beheer van een mobiliteitsmonitoringsysteem, dat ertoe strekt de vereiste gegevens over de mobiliteitstoestand te verzamelen, te beheren en te toetsen zodat kan worden nagegaan of de operationele doelstellingen die opgenomen zijn in de mobiliteitsplannen en het verkeersveiligheidsplan, op een efficiënte wijze worden bereikt." (...)

"Voor het mobiliteitsplan Vlaanderen en de regionale mobiliteitsplannen wordt een voortgangsrapport opgesteld. De Vlaamse Regering kan regels bepalen voor de inhoud, de methodologie, de frequentie en de vorm van het voortgangsrapport."
4. Artikel 33 van het ontwerpdecreet stipuleert dat de Vlaamse Regering een Mobiliteitscentrale zal oprichten die inzake openbaar personenvervoer o.m. zal worden belast met algemene informatieverstrekking, het afstemmen op elkaar van vervoeraanvragen en verplaatsingsmiddelen, facturatie van ritprijzen en klachtenbehandeling (operationalisering en coördinering). De Vlaamse Regering zal de nadere taken en werking van de Mobiliteitscentrale bepalen.

5. In artikel 37 van het ontwerpdecreet wordt dan uitdrukkelijk voorzien dat de Mobiliteitscentrale en de exploitanten (van openbaar personenvervoer) persoonsgegevens kunnen verwerken van reizigers en derden met het oog op:
- een efficiënte exploitatie van de openbaarvervoerdiensten, waarbij combimobiliteit wordt gefaciliteerd;
 - het promoten van het openbaar personenvervoer en combimobiliteit;
 - statistische doeleinden voor het openbaar personenvervoer en het globale mobiliteitsbeleid.

Het ontwerpdecreet vermeldt in artikel 37, in fine dat de Vlaamse Regering de regels zal bepalen voor voormelde verwerkingen van persoonsgegevens en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen.

II. BEVOEGDHEID VAN DE AUTORITEIT

6. De Autoriteit treedt op als toezichhoudende overheid voor alle verwerkingen van persoonsgegevens waarvan het toezicht niet expliciet bij wet aan een andere toezichhoudende autoriteit is toegewezen¹.
7. Voor de meeste verwerkingen die ingevolge het ontwerpdecreet zullen plaatsvinden is er geen andere toezichthouder aangeduid en is de Autoriteit aldus bevoegd. Voor een specifieke categorie van verwerkingen, met name deze bedoeld in artikel 24, §1, 3^e lid van het ontwerpdecreet (inzake het opvragen van digitale gegevens bij de federale politie), neemt evenwel het Controleorgaan op de politionele informatie de rol van toezichhoudende autoriteit op. Deze bepaling werd dan ook aan voornoemde instantie voor advies doorgestuurd².

III. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Doeleinde

8. Volgens artikel 5.1.b) van de AVG is de verwerking van persoonsgegevens enkel toegestaan voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.

¹ Artikel 4, §2, tweede lid, van de WOG, zoals gewijzigd door artikel 276 van de WVG.

² Zie artikel 71, §1, derde lid, van de WVG.

9. Zoals hiervoor reeds aangehaald voorziet het ontwerpdecreet in een verwerkingen van persoonsgegevens met het oog op volgende onderscheiden doeleinden:
- mobiliteitsmonitoring (artikel 24, §1);
 - voortgangsrapportage (artikel 24, §2);
 - operationalisering, coördinering en efficiënte exploitatie van het openbaar personenvervoer (artikelen 33 en 37, §3, 1°);
 - promoten van het openbaar personenvervoer (artikel 37, §3, 2°);
 - statistische doeleinden voor het openbaar personenvervoer en het globale mobiliteitsbeleid (artikel 37, §3, 3°).

10. Wat het doeleinde van mobiliteitsmonitoring betreft, bepaalt artikel 24, §1, van het ontwerpdecreet dat deze moet toelaten na te gaan of de operationele doelstellingen die opgenomen zijn in de mobiliteitsplannen en het verkeersveiligheidsplan, op een efficiënte wijze worden bereikt.

De Autoriteit stelt vast dat dit doeleinde, zij het uitermate ruim, welbepaald en uitdrukkelijk omschreven is zoals vereist door artikel 5.1.b) AVG.

11. Wat het doeleinde van voortgangsrapportage betreft, bepaalt artikel 24, §2, van het ontwerpdecreet enkel dat de Vlaamse Regering de regels kan bepalen voor de inhoud, de methodologie, de frequentie en de vorm van het voortgangsrapport. Gelet op het gebrek aan een duidelijke beschrijving in het ontwerpdecreet zelf van het beoogde 'voortgangsrapportage'-doeleinde, enerzijds, en het feit dat een tussenkomst terzake van de Vlaamse Regering kennelijk facultatief is, anderzijds, is de Autoriteit van oordeel dat een welbepaald en uitdrukkelijk omschreven doeleinde, zoals vereist door artikel 5.1.b) AVG, hier ontbreekt.

12. Wat de opdrachten van de Mobiliteitscentrale op het vlak van operationalisering en coördinering van het openbaar personenvervoer betreft (met het oog op exploitatie ervan), leert artikel 33 van het ontwerpdecreet dat dit o.m. impliceert:

- informatie verzamelen en verschaffen over alle openbaarvervoerdiensten;
- vervoersvragen en mobiliteitsmogelijkheden van de gebruiker analyseren en desgevallend doorverwijzen;
- vervoeraanvragen voor ritten verzamelen, efficiënt plannen en vervolgens uitzetten bij één of meerdere vervoerders of vervoerdiensten of via collectieve beschikbaar gestelde verplaatsingsmiddelen;
- ritprijzen factureren;
- klachten van gebruikers behandelen.

Ook hier is de Autoriteit van oordeel dat dit doeleinde, zij het uitermate ruim, weliswaar welbepaald en uitdrukkelijk omschreven is, zoals vereist door artikel 5.1.b) AVG.

13. Bij gebreke aan enige verduidelijking in (artikel 37 van) het ontwerpdecreet omtrent wat juist moet worden verstaan onder 'het promoten van het openbaar personenvervoer', ziet de Autoriteit niet in waarom de promotie van openbaar personenvervoer niet mogelijk zou zijn zonder een verwerking van persoonsgegevens van reizigers en derden. Indien dit toch het geval is, dringt zich alleszins een meer precieze en duidelijke omschrijving van het beoogde promotie-doeleinde op, conform artikel 5.1.b) AVG, waardoor een eventuele nood aan persoonsgegevens aantoonbaar wordt.
14. Wat tot slot het statistische doeleinde betreft, waarvan sprake in artikel 37, §3, 3° van het ontwerpdecreet, adviseert de Autoriteit om ook dit doeleinde preciezer en concreter te omschrijven, zodat het beantwoordt aan het krachtens artikel 5.1.b) AVG vereiste welbepaald en uitdrukkelijk omschreven doeleinde, wat overigens moet bijdragen tot een behoorlijke en transparante verwerking.
15. De Autoriteit is van oordeel dat de in het ontwerpdecreet voorziene delegaties aan de Vlaamse Regering voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van voormelde doeleinden uitermate ruim, soms weinig precies (en zelfs niet altijd verplicht) zijn beschreven, temeer daar zelfs de essentiële elementen van de onderscheiden verwerkingen van persoonsgegevens niet in het ontwerpdecreet zelf zijn vastgelegd. Dergelijke veelal ruime, weinig precieze formuleringen bieden weinig houvast voor de betrokkenen (inzonderheid wat de voortgangsrapportage, de promotie en de statistische doeleinden betreffen).
Noch artikel 8 EVRM en artikel 22 van de Grondwet,³ noch de AVG, inzonderheid artikel 6.3, laten een dergelijke 'blanco cheque' toe (cf infra onder randnummer 18).
Zulks neemt uiteraard niet weg dat, voor zover de essentiële elementen van de beoogde verwerkingen van persoonsgegevens in het ontwerpdecreet zouden worden beschreven, verdere gedetailleerde uitvoeringsmodaliteiten aan de Vlaamse Regering kunnen worden overgelaten, weliswaar, na bijkomend advies van de Autoriteit, in navolging van artikel 36.4 AVG.
16. Ruime, weinig precieze bepalingen laten de Autoriteit overigens ook niet toe zelfs maar een marginale toetsing door te voeren aan de door de AVG voorgeschreven waarborgen inzake bescherming van persoonsgegevens, zoals rechtmatigheid en transparantie, doelbinding, proportionaliteit (minimale gegevensverwerking), opslagbeperking en beveiliging van de verwerking.

³ Zie DEGRAVE, E., *"L'égouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m.: EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26).

2. Rechtsgrondslag

17. Elke verwerking van persoonsgegevens moet steunen op een rechtsgrondslag in de zin van artikel 6 AVG. Gelet op de reglementaire omkadering van voormelde verwerkingen van persoonsgegevens in het voorgelegde ontwerpdecreet lijken de verwerkingen een rechtsgrond te kunnen vinden in artikel 6.1.c) of e) van de AVG⁴.
18. De Autoriteit vestigt in deze context weliswaar de aandacht op artikel 6.3 AVG dat -in samenlezing met artikel 8 EVRM en artikel 22 van de Grondwet-⁵ voorschrijft dat regelgeving die de verwerking van persoonsgegevens omkadert, in principe minstens volgende essentiële elementen van die verwerking zou moet vermelden:
- het doel van de verwerking (cf. supra);
 - de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens (cf. infra);
 - de betrokkenen;
 - de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt (cf. supra);
 - de opslagperioden (cf. infra);
 - evenals de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke (cf. infra).

Zowel uit wat voorafgaat, als uit wat nog volgt, blijkt dat het ontwerpdecreet niet alle essentiële elementen van de beoogde verwerkingen van persoonsgegevens vermeldt. Bijkomende precisering en aanvulling dringt zich op (cf. infra).

3. Proportionaliteit van de verwerkingen

19. Artikel 5.1.c), AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden ('minimale gegevensverwerking').
20. Zoals in randnummer 18 reeds aangehaald, wordt de bepaling van de types of categorieën van persoonsgegevens die per doeleinde zullen worden verwerkt, beschouwd als zijnde één van de essentiële elementen van de verwerking die in principe dienen te worden vastgelegd in de regelgeving die de verwerking van persoonsgegevens omkadert.

⁴ Het is uiteraard de verwerkingsverantwoordelijke zelf die het best geplaatst is om te bepalen welke rechtsgrond aansluit bij de beoogde verwerkingen van persoonsgegevens.

⁵ Zie voetnoot 4.

21. Wat de mobiliteitsmonitoring betreft, bepaalt artikel 24, §1, 3^e lid, van het ontwerpdecreet, dat 'de hiertoe vereiste digitale gegevens' (zonder verdere precisering) zullen worden opgevraagd bij 'de bevoegde instanties', *zoals* de federale politie⁶, 'de instantie die belast is met de inschrijving van de voertuigen' en 'de lokale besturen'.
22. De Autoriteit merkt vooreerst op dat kennelijk geen exhaustieve opsomming wordt gemaakt van de instanties waarbij (persoons)gegevens kunnen worden opgevraagd⁷, laat staan van de types of categorieën van persoonsgegevens die bij elk van de vermeldde instanties worden bekomen.
23. Wat de voortgangsrapportering betreft, ontbreekt zelfs elke indicatie van daartoe te verwerken types of categorieën van (persoons)gegevens⁸.
24. De Autoriteit wijst vervolgens op artikel 18 van de wet van 19 mei 2010 *houdende oprichting van de Kruispuntbank van de voertuigen*, dat bepaalt dat de toegang tot gegevens opgenomen in de Kruispuntbank van de voertuigen voorafgaandelijk moet worden gemachtigd door het Sectoraal comité voor de Federale Overheid⁹. De door de Vlaamse Regering terzake gemachtigde dienst zal dus maar digitale gegevens kunnen opvragen bij "*de instantie die belast is met de inschrijving van de voertuigen*" na daartoe, tot nader order¹⁰, voorafgaandelijk te zijn gemachtigd.¹¹
25. De Autoriteit wijst tevens op artikel 16 van het decreet van 8 juni 2018 houdende de aanpassing van de decreten aan de AVG¹² dat vereist dat elke elektronische mededeling van

⁶ Zie punt II BEVOEGDHEID VAN DE AUTORITEIT (randnummers 8 en 9).

⁷ Ook de Memorie van Toelichting brengt geen verduidelijking; daarin (p. 29) is enkel sprake van het Departement Mobiliteit en Openbare werken, enerzijds, en 'onder meer' federale diensten' (zonder verdere precisering), anderzijds.

⁸ Bij gebreke aan duidelijke beschrijving van het doeleinde van 'voortgangsrapportering' kan de Autoriteit zelfs niet beoordelen of de verwezenlijking van dit doeleinde wel een verwerking van (gepseudonimiseerde) persoonsgegevens behoeft.

⁹ Bij de WOG, welke in werking trad op 25 mei 2018, werden de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer (de rechtsvoorganger van de Autoriteit), hierna de Commissie, en haar sectorale comités opgeheven. In artikel 114 van de WOG werd niettemin voorzien in een overgangsregeling: het Sectoraal comité van het Rijksregister (dat sinds 25 mei 2018 ressorteert onder de FOD Beleid en Ondersteuning) oefent in de periode van 25 mei 2018 tot de wet een einde stelt aan het mandaat van haar (externe) leden, de taken uit van de Sectorale comités van het Rijksregister en van de Federale Overheid. In navolging van artikel 98 van de wet van 5 september 2018 *tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van de AVG*, wordt het mandaat van de externe leden van het Sectoraal comité van het Rijksregister gehandhaafd tot de datum van de benoeming van de leden van de kamer Federale Overheid van het Informatieveiligheidscomité.

¹⁰ Ingevolge artikel 281 van de WVG, treedt artikel 20 van de WVG (dat bepaalt dat de federale overheid de doorgifte van persoonsgegevens moet formaliseren in een protocol), maar in werking de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een termijn van zes maanden die ingaat de dag na de bekendmaking van deze in het Belgisch Staatsblad, hetzij op 1 april 2019.

¹¹ De Autoriteit formuleert daarenboven een voorbehoud voor eventuele andere gegevensstromen vanuit federale overheidsdiensten of anderen die mogelijks aan een voorafgaande machtiging moeten worden onderworpen (zie randnummer 22).

¹² Decreet van 8 juni 2018 *houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG*, B.S., 26 juni

persoonsgegevens door een Vlaamse instantie naar een andere instantie of overheid bij protocol wordt vastgelegd. In de mate dat de "*lokale besturen*", waarvan sprake in artikel 24, §1, 3^e lid, van het ontwerpdecreet 'Vlaamse instanties'¹³ betreffen, geldt deze verplichting onverkort.

De Autoriteit wijst er wel op dat het afsluiten van een dergelijk protocol, de regelgever geenszins ontslaat van de verplichting om in de regelgeving die een verwerking van persoonsgegevens omkadert, de essentiële elementen ervan (zoals beschreven in randnummer 18) op te nemen. Het terzake af te sluiten protocol moet overigens ook zelf melding te maken van de wettelijke basis van dergelijke mededeling (zie het krachtens artikel 16 van voormeld decreet van 8 juni 2018 nieuw in het decreet van 18 juli 2008 *betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer* ingevoegde artikel 8, §1, 5°).

26. Wat de exploitatie van de openbaarvervoerdiensten, de promotie van het openbaar personenvervoer en de statistische doeleinden betreffen, vermeldt artikel 37, §3, van het ontwerpdecreet, enkel dat daartoe 'persoonsgegevens van reizigers en derden' worden verwerkt, zonder enige verdere precisering.
27. Afwezigheid of onduidelijkheid omtrent, hetzij de te verwerken types of categorieën van persoonsgegevens, hetzij het beoogde doeleinde, laat de Autoriteit niet toe zelfs maar een marginale toetsing door te voeren van het principe van de minimale gegevensverwerking, zoals voorgeschreven door artikel 5.1.c), AVG. Het ontwerpdecreet dient dan ook in voormelde zin te worden aangevuld en verduidelijkt.
28. Inzonderheid wat de 'statistische doeleinden' betreft, waarvan sprake in artikel 37, §3, 3°, van het ontwerpdecreet, brengt de Autoriteit alvast artikel 89, §1, AVG in herinnering: een verwerking met het oog op statistische doeleinden moet onderworpen zijn aan waarborgen die het beginsel van minimale gegevensverwerking garanderen, zoals pseudonimisering. Wanneer dergelijke doeleinden kunnen worden verwezenlijkt door verdere verwerking die de identificatie van de betrokkenen niet (langer) toelaat, moeten zij aldus worden verwezenlijkt. De verwerking gebeurt dus bij voorkeur aan de hand van anonieme gegevens¹⁴. Indien het niet mogelijk is om met anonieme gegevens het beoogde verwerkingsdoeleinde te bereiken, kunnen gepseudonimiseerde¹⁵ persoonsgegevens worden gebruikt. Indien ook deze niet toelaten het

2018. Artikel 191, 3°, van dit decreet bepaalt dat artikel 16 in werking treedt op de dag van publicatie in het Belgisch Staatsblad, in dit geval 26 juni 2018.

¹³ Zie voor het toepassingsgebied van deze verplichting artikel 2, 10°, van het decreet van 18 juli 2008 *betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer*. Voor de notie 'instantie' verwijst dit decreet naar artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 *betreffende de openbaarheid van bestuur*.

¹⁴ Anonieme gegevens: informatie die niet aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon kan worden gekoppeld (art. 4.1) AVG, a contrario).

¹⁵ "*Pseudonimisering: het verwerken van persoonsgegevens op zodanige wijze dat de persoonsgegevens niet meer aan een specifieke betrokkene kunnen worden gekoppeld zonder dat er aanvullende gegevens worden gebruikt, mits deze aanvullende*

beoogde doeleinde te verwezenlijken kunnen, slechts in laatste instantie, ook niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens worden aangewend.

4. Bewaartermijn van de gegevens

29. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
30. Zoals in randnummer 18 reeds aangehaald, wordt ook de bepaling van de opslagperioden van persoonsgegevens, beschouwd als zijnde één van de essentiële elementen die in principe dienen te worden vastgelegd in de regelgeving die de verwerking van die persoonsgegevens omkadert.
31. De Autoriteit stelt vast dat het ontwerpdecreet in het kader van de mobiliteitsmonitoring in artikel 24, §1, laatste lid, enkel voorziet dat de daartoe opgevraagde gegevens niet langer dan een jaar worden bewaard, wanneer ze geen bijdrage kunnen leveren aan het mobiliteitsmonitoringsysteem.
32. De Autoriteit merkt vooreerst op dat persoonsgegevens die niet kunnen bijdragen tot het beoogde doeleinde eenvoudigweg niet mogen worden verwerkt/ingezameld, laat staan worden bewaard gedurende een jaar, wegens strijdig met het proportionaliteitsprincipe en het principe van 'minimale gegevensverwerking' van artikel 5.1.c), AVG.
Voor de persoonsgegevens die wel noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van de doeleinden van mobiliteitsmonitoring en voortgangsrapportage voorziet artikel 24 van het ontwerpdecreet niets inzake bewaartermijnen.
33. Voor de verwerking van persoonsgegevens in hoofde van de mobiliteitscentrale en de exploitanten voorzien artikelen 33 en 37 van het ontwerpdecreet evenmin in enige bewaartermijn.
34. In het licht van artikel 6.3 AVG, adviseert de Autoriteit om waar mogelijk per verwerkingsdoeleinde in het ontwerpdecreet alsnog in specifieke bewaartermijnen te voorzien, of minstens in criteria die toelaten de bewaartermijn(en) te bepalen.

gegevens apart worden bewaard en technische en organisatorische maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat de persoonsgegevens niet aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon worden gekoppeld." (zie artikel 4.5) AVG).

5. Verantwoordelijkheid

35. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
36. Het ontwerpdecreet bevat dienaangaande geen specifieke en expliciete bepalingen. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten.
37. De Autoriteit neemt weliswaar akte van het feit dat het ontwerpdecreet stipuleert dat de aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijke, zowel inzake mobiliteitsmonitoring en voortgangsrapportage, enerzijds, als inzake exploitatie en promotie van het openbaar personenvervoer en de statistische doeleinden, anderzijds, zal gebeuren door de Vlaamse Regering. Aangezien ook de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke behoort tot de essentiële elementen van een verwerking van persoonsgegevens (zie randnummer 18) verdient het niettemin aanbeveling ook dit element reeds op te nemen in het ontwerpdecreet zelf.
38. Volledigheidshalve -en onverminderd alle andere verplichtingen die de AVG en de WVG opleggen- wijst de Autoriteit op de plicht van elke verwerkingsverantwoordelijke om na te gaan of de aanstelling van een functionaris voor de gegevensbescherming (artikel 37 AVG)¹⁶ en/of het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (artikel 35 AVG)^{17 18} al dan niet noodzakelijk is.

¹⁶ Voor richtlijnen dienaangaande, zie:

- Info op website van de Autoriteit: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/themadossier-functionaris-voor-gegevensbescherming>

- Aanbeveling van de Commissie nr. 04/2017 *betreffende de aanwijzing van een functionaris voor gegevensbescherming in toepassing van de AVG en in het bijzonder de toelaatbaarheid van de cumulatie van deze functie met andere functies waaronder die van veiligheidsconsulent.*

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_04_2017_0.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 243)

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/wp243rev01_nl.pdf)

¹⁷ Voor richtlijnen dienaangaande, zie:

- Info op website Autoriteit: <https://www.gegevensbeschermingsAutoriteit.be/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-0>

- Aanbeveling uit eigen beweging van de Commissie nr. 01/2018 van 28 februari 2018 *met betrekking tot de gegevensbeschermingseffectbeoordeling en voorafgaande raadpleging.*

(https://www.gegevensbeschermingsAutoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2018.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248)

(https://www.gegevensbeschermingsAutoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/wp248%20rev.01_nl.pdf)

¹⁸ Een gegevensbeschermingseffectbeoordeling kan overigens ook reeds uitgevoerd worden in het stadium waarin regelgeving wordt voorbereid. Zie in dit verband artikel 35.10 AVG en randnummers 90-91 van de Aanbeveling van de Commissie nr. 01/2018.

6. Beveiligingsmaatregelen

39. Artikelen 5.1.f), 24.1 en 32 van de AVG vermelden uitdrukkelijk de verplichting voor de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
40. Artikel 32 AVG wijst in dit verband op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
41. Voor de concrete uitwerking hiervan herinnert de Autoriteit aan de aanbeveling¹⁹ ter voorkoming van gegevenslekken en aan de referentiemaatregelen²⁰ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen.
42. De verwerkingsverantwoordelijke(n) moet(en) erop toezien dat voormelde veiligheidsmaatregelen te allen tijde worden nageleefd.

¹⁹ Aanbeveling uit eigen beweging van de Commissie nr. 01/2013 van 21 januari 2013 *betreffende de na te leven veiligheidsmaatregelen ter voorkoming van gegevenslekken.*

(https://www.gegevensbeschermingsAutoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2013_0.pdf)

²⁰ Referentiemaatregelen van de Commissie voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (https://www.gegevensbeschermingsAutoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/referentiemaatregelen_voor_de_beveiliging_van_elke_verwerking_van_persoonsgegevens_0.pdf)

IV. BESLUIT

43. De Autoriteit is van oordeel dat artikelen 24, 33 en 37 van het ontwerpdecreet onvoldoende waarborgen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, aangezien daarin niet alle essentiële elementen van de voorgenomen mededeling/verwerking worden opgenomen (zoals evenwel vereist krachtens artikelen 6.3 AVG, 8 EVRM en 22 Grondwet), inzonderheid:

- welbepaalde en uitdrukkelijke omschrijving van de onderscheiden verwerkingsdoeleinden (zie randnummers 11, 13 en 14);
- opgave per doeleinde van de te verwerken (types of categorieën van) persoonsgegevens (zie randnummers 22, 23, 26 en 27) met de nodige aandacht voor eventueel voorafgaand te bekomen machtigingen of af te sluiten protocollen (zie randnummers 24 en 25);
- vermelding van de opslagperiode(s) van de persoonsgegevens voor de onderscheiden doeleinden (zie randnummer 34);
- aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (zie randnummer 37).

44. De Autoriteit wijst er tot slot nog op dat, na opname van de essentiële elementen van de beoogde verwerkingen van persoonsgegevens in het ontwerpdecreet zelf, verdere gedetailleerde uitvoeringsmodaliteiten aan de Vlaamse Regering kunnen worden overgelaten, weliswaar, na bijkomend advies van de Autoriteit (zie randnummer 15).

OM DEZE REDENEN

Brengt de Autoriteit een ongunstig advies uit aangaande artikelen 24, 33 en 37 van het ontwerp van decreet *betreffende de basisbereikbaarheid*.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Willem Debeuckelaere